

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Marek Siwek

w sprawie z protestu wyborczego A.K.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

A.K. wniósł protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarzucając naruszenie przepisów ustawy z 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 684 ze zm., dalej: „k.wyb.”) oraz ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979; dalej: „u.wyb.2020”) dotyczących głosowania, poprzez przeprowadzenie głosowania w dniach niemieszczących się w terminach określonych w art. 128 ust. 2 zdanie 1 Konstytucji w sytuacji, gdy wybory powinny być zarządzane zgodnie z art. 128 ust. 2 zdanie 2 Konstytucji, a więc po opróżnieniu urzędu przez Prezydenta A.D., czyli

po 5 sierpnia 2020 r. Zdaniem skarżącego, powyższe uchybienie miało wpływ na wynik wyborów, gdyż w wyborach zarządzonych po 5 sierpnia 2020 r. A.D. startowałby nie jako urzędujący Prezydent, a zwykły kandydat; tymczasem – jak stwierdził protestujący – jest faktem powszechnie znanym, że urzędujący Prezydent startujący w wyborach korzysta z naturalnych preferencji wynikających ze sprawowanego urzędu, w tym z większej obecności w mediach. W ocenie protestującego, wniosek o wpływie terminu przeprowadzenia wyborów na ich wynik jest tym bardziej zasadny, jeśli uwzględni się niewielką różnicę w liczbie oddanych głosów na poszczególnych kandydatów w dniu 12 lipca 2020 r. W oparciu o powyższe A.K. wniósł o stwierdzenie nieważności wyborów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należy pozostawić bez dalszego biegu.

Zasady wnoszenia protestów wyborczych określa ustawa Kodeks wyborczy. Zgodnie z art. 82 § 1 tej ustawy, przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Kodeks wyborczy w art. 321 § 3 nakłada przy tym na wnoszącego protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej obowiązek sformułowania zarzutów oraz przedstawienia lub wskazania dowodów, na których oparte są te zarzuty.

Powyższe oznacza, że w proteście wyborczym można podnieść tylko takie zarzuty, które przewiduje Kodeks wyborczy. Pomijając przestępstwa wymienione w art. 82 § 1 pkt 1 k.wyb., można więc podnieść jedynie naruszenia wyłącznie tych przepisów Kodeksu wyborczego, które dotyczą głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, co wynika *expressis verbis* z art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb. Nie ulega zaś wątpliwości, że w ramach protestu nie można podnosić

zarzutu naruszenia innych przepisów Kodeksu wyborczego, aniżeli dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, ani tym bardziej nie można skutecznie kwestionować samego obowiązywania określonych aktów prawnych. Nie jest także dopuszczalne kwestionowanie w proteście wyborczym innych etapów procesu wyborczego poza samym głosowaniem.

Z powyższych względów uznać należy, że podniesiony w proteście zarzut dotyczący naruszenia art. 128 ust. 2 Konstytucji RP w zakresie wyznaczenia terminu zarządzonych w 2020 r. wyborów prezydenckich nie może stanowić podstawy do skutecznego wniesienia protestu wyborczego. Zważyć bowiem należy, że zarzut ten nie dotyczy przestępstwa przeciwko wyborom, ani naruszenia przepisów dotyczących samego przebiegu głosowania, ustalenia wyników głosowania lub ustalenia wyników wyborów. Zarzut ten wykracza zatem poza przedmiot i granice protestu wyborczego, wyznaczone treścią art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb.

Ubocznie należy jedynie zwrócić uwagę, że Konstytucja RP w art. 128 ust. 2 przewiduje wprost, że w sytuacji normalnego upływu pięcioletniej kadencji urzędującego Prezydenta, wybory mają być zarządzane na dzień przypadający przed upływem kadencji urzędującego Prezydenta. Z kolei art. 127 ust. 2 Konstytucji RP wskazuje, iż Prezydent RP może być ponownie wybrany. W tym też znaczeniu nie może również odnieść zamierzonego skutku procesowego zarzut dotyczący prezentacji w mediach urzędującego Prezydenta w związku z podejmowaniem przez niego oficjalnych czynności dotyczących sprawowanego urzędu.

Z powyższych względów, działając na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.